

Hout is een natuurproduct dat onder wisselende temperaturen en vochtgehalten blijft “werken”, vooral tijdens wisselingen van seizoenen (voor- en najaar). Door dit werken van het hout kunnen spanningen ontstaan in uw houten trap, met kraken als mogelijk gevolg. Kraken kan dan ook nooit geheel uitgesloten worden. De beoordelingsrichtlijn BRL 9922, op basis waarvan uw trap KOMO-gecertificeerd is, is daar heel duidelijk in: “Kraken is derhalve niet altijd te voorkomen”. Er bestaan dan ook geen normen of voorschriften met betrekking tot het kraken van houten trappen. Er kan nooit gesproken worden van een kraakvrije trap.

Doel van deze notitie

Het kan echter zijn dat uw trap “kraakgedrag” vertoont, dat niet terug te voeren is tot een normale werking van het hout onder de in een woning gebruikelijke wisselingen in temperatuur en vochtgehalte. Deze notitie geeft aan wanneer er sprake zou kunnen zijn van kraken dat veroorzaakt wordt door een productiefout van de trappenfabrikant. Daarnaast wordt er inzicht en een overzicht gegeven van oorzaken, die liggen buiten de invloed, verantwoordelijkheid en aansprakelijkheid van de trappenfabrikant. Tot slot worden er aanwijzingen gegeven waarmee u als bewoner en gebruiker van de trap de kans op kraken kan verkleinen.

Wat te doen als u de indruk heeft dat er sprake is van ongebruikelijk “kraken”

Het is van groot belang dat u het kraakgedrag van uw trap goed documenteert: welke treden kraken en op welke plaats of aansluiting. En wanneer treedt het kraken op (tijdstip van de dag of gedurende de gehele dag; bij seizoenswisselingen, gedurende bepaalde seizoenen of gedurende het gehele jaar).

U dient eerst alle mogelijke oorzaken van het kraken, zoals opgenomen in deze notitie, na te lopen. Alleen indien u op grond daarvan en op grond van het daarvoor in deze notitie opgenomen criterium, tot de conclusie komt dat het kraken te wijten zou zijn aan een productiefout van de trappenfabrikant, treedt u daarmee in contact. Daar in elk geval mee wachten totdat één volledig stookseizoen is verstreken.

In het algemeen geldt dat maatregelen om het kraken te verhelpen niet te snel genomen moeten worden. De trap “zet zich nog” en reeds genomen maatregelen kunnen later niet of moeilijk opnieuw getroffen worden. Altijd eerst een volledig stookseizoen afwachten. Pas nadat de trap een heel stookseizoen in uw woning heeft meegemaakt kan beoordeeld worden of er sprake is van overmatig kraken en of maatregelen op zijn plek zijn. U mag dan een melding maken bij uw aannemer, zodat zij de opdracht bij ons uitzetten.

Wat is “kraken” van een houten trap

Het productieproces van uw houten trap is bij de KOMO-gecertificeerde trappenfabrikant een geautomatiseerd proces. Een productiefout zal daarom resulteren in het kraken van alle treden van uw trap en van alle gelijksoortige trappen in het bouwproject waar uw woning deel van uit maakt. Dit is door de Sectie Trappen van de NBvT vertaald in het navolgende coulante criterium voor het kraken van houten trappen dat terug te voeren is tot een fout van de trappenfabrikant: “ten minste 75% van de trap treden van uw trap kraakt op alle tijdstippen van de dag en gedurende alle seizoenen”.

Mogelijke oorzaken die ontstaan na het stellen van de trap door de trappenfabrikant

Er zijn meerdere oorzaken voor het kraken die kunnen zijn ontstaan na het stellen van de trap en die buiten de invloed, verantwoordelijkheid en aansprakelijkheid van de trappenfabrikant vallen. Een belangrijke en regelmatig voorkomende oorzaak kan zijn de vochtinhoud tijdens de bouwphase in uw woning. De trap is geproduceerd onder geconditioneerde omstandigheden en heeft bij levering en montage een houtvochtgehalte dat maar weinig afwijkt van het vochtgehalte nadat de woning enige tijd bewoond is. Na het stellen kan uw trap echter blootgesteld zijn aan hoge vochtbelastingen door het niet of onvoldoende ventileren van de woning na bijvoorbeeld het leggen van de cementdekvloeren en de stucadoorswerkzaamheden. Ook kan het zijn dat de bouwer uw woning niet tijdig en afdoende waterdicht heeft gemaakt.

Door deze hoge vochtbelastingen gaat het hout van de trap zwellen en vervolgens tijdens het eerste

stookseizoen weer krimpen. Deze “werking” van het hout resulteert in kraken. Dit kraken zal normaal gesproken na één stookseizoen merkbaar minder worden en daarna nagenoeg verdwijnen. Echter, het kan ook zijn dat door het zwellen van het hout blijvende beweging in de verbindingen van de trap is ontstaan, met blijvend kraken als gevolg.

Andere oorzaken van kraken kunnen zijn:

- Een slecht geventileerde of niet geventileerde of een ongeïsoleerde ruimte onder de trap;
- Een warmtebron (cv-radiator) onder of dicht bij de trap;
- Wisselingen van stookseizoen (met name het voorjaar en het najaar);
- Het verwijderen van ondersteuningsbetimmeringen of andere constructieve betimmeringen;
- Het wegvallen of verwijderen van wiggen;
- Het “vullen” van stootbordgroeven en andere groeven en naden met verf of ander materiaal;
- Het afwerken van de trap met een verkeerd verfsysteem of een onjuiste combinatie van verfsystemen.

Aanwijzingen om de kans op kraken te verkleinen

De kans op overmatig kraken van de trap wordt aanzienlijk verkleind indien (nadat de trappenfabrikant de trap gesteld heeft) door u als gebruiker op een zorgvuldige en doordachte wijze met de trap wordt omgegaan. Daarbij kunt u denken aan:

- Voorkom dat de trap nat wordt, ook al is die één of meerdere keren behandeld;
- Voorkom dat de trap (extreem) gaat werken. Houdt de luchtvochtigheid in de woning tussen de 50% en 60%. Om de luchtvochtigheid in de woning te meten, kunt u een hygrometer aanschaffen. Is de luchtvochtigheid te hoog, dan kan een vochtvreter of airconditioning een raadzaam oplossing zijn. Wanneer de luchtvochtigheid te laag is, kunt u het beste een luchtbevochtiger plaatsen.
- Voorkom temperatuurverschillen onder en boven de trap (plaats bijvoorbeeld geen

- cv-radiator onder de trap);
- Probeer voor de ruimte onder en boven de trap dezelfde vochtigheidsgraad te bereiken, onder andere door voor voldoende ventilatie te zorgen;
- Verwijder geen ondersteuningsbetimmeringen of andere constructieve betimmeringen;
- Een trap bestaat uit een veelheid van “bewegende” delen: stootbordgroeven en andere groeven en naden nooit vullen met verf of andere materialen;
- Zorg er voor dat het schilderwerk in goede staat verkeert. Dit geldt voor alle zijden van de trap. De trap is bij levering behandeld met een dekkende of blanke grondlaag die speciaal bedoeld is voor trappen. De trap dient later verder afgewerkt te worden, bijvoorbeeld door deze af te lakken met de bijpassende en daarvoor geschikte aflaklagen, zoals aangegeven door de verfleverancier. Naast schilderen behoren ook bekleden met vloerbedekking of PVC en kitten tot het afwerken van een trap. Vanwege de werking van de trap die al eerder is beschreven, is het belangrijk om minstens een jaar te wachten met de afwerking. Wanneer er niet een periode van een jaar in acht is genomen, kunnen wij niet garanderen dat wij uw klacht kunnen oplossen. Ook vergoeden wij de kosten niet wanneer een reeds geschilderde trede vervangen moet worden.

Tot slot

Als twee of meer personen of partijen met elkaar communiceren over houten trappen, is het van belang dat een ieder voor hetzelfde onderdeel dezelfde term of benaming gebruikt. Dat voorkomt veel onnodige verwarring en onbegrip.